

Η ΠΟΛΗ ΜΑΣ Η ΛΕΥΚΑΔΑ

ΦΟΥΡΟΥ Α.¹, και ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Α.¹

¹ Μουσικό Σχολείο Λευκάδας, Δ/νση Β/θμιας Εκπ/σης Λευκάδας
e-mail: snikas@otenet.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η χώρα της Λευκάδας αποτελεί σπάνιο δείγμα μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής στην ανατολική Μεσόγειο και χαρακτηρίζεται ως Ιστορικός Διατηρητέος τόπος. Τόσο η λιμνοθάλασσα και ο ιστορικής σημασίας ελαιώνας όσο τα σπίτια και τα σοκάκια με την ιδιαίτερη πολεοδομική κατασκευή αποτέλεσαν την αφορμή για την εκπόνηση αυτής της εργασίας. Στόχοι μας ήταν: δίνοντας πρωτοβουλίες στους μαθητές και αναπτύσσοντας την ερευνητική και κριτική τους ικανότητα σε συνδυασμό με την καλλιέργεια ομαδικού πνεύματος και τη διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης να προσεγγίσουν την ιστορία της πόλης τους. Επιπλέον, καταγράφοντας τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά στοιχεία της πόλης, να αναδειχτεί το ιδιόμορφο πολεοδομικό σύστημα (αντισεισμική μεικτή δόμηση, ποντελάρισμα των σπιτιών, η ιδιαιτερότητα κατασκευής των σοκακιών). Τέλος, να επισημανθούν τα προβλήματα προς ενεργοποίηση των αρμόδιων φορέων και της τοπικής κοινωνίας με τελικό σκοπό τη διαφύλαξη των πλούσιων περιβαλλοντικών στοιχείων καθώς και την προαγωγή και ανάδειξη του πολιτιστικού τουρισμού. Το αποτέλεσμα του προγράμματος ήταν η ομάδα προσεγγίζοντας, ερευνώντας και καταγράφοντας τα ιδιαίτερα στοιχεία της πόλης και του περιβάλλοντός της, να δώσει μια πλήρη εικόνα της στην τοπική κοινωνία και στους αρμόδιους φορείς θέτοντάς τους προ των ευθυνών τους και παροτρύνοντάς τους για τη διαφύλαξή της με απώτερο σκοπό τη μελλοντική ευημερία του τόπου με γνώμονα την τοπική ιδιαιτερότητα.

FOUROU A., and KARAGIANNIS A.

e-mail: snikas@otenet.gr

ABSTRACT

The city of Lefkada represents a rare sample of medieval architecture in the eastern Mediterranean Sea and can be described as a historical preservable place. Not only the lagoon and the olive grove, which is of historical importance, but also the houses and the alleys with the particular urban design are the reason for the elaboration of this work. Our intention was: the students to come closer to the history of their own city by offering them initiatives and by developing their inquiring and critical ability in combination with the constant improvement of team spirit and ecological conscience. Furthermore, to demonstrate the particular urban design (anti earthquake, mixed structure, pontellarisma of the houses, particular construction of the alleys) by writing down the particular architectural elements of the city. Finally, to point out the problems in order to motivate the appropriate authorities and the local society, having as a final aim the preservation of the rich environmental elements and the promotion and appointment of the cultural tourism. The result of the program was that the team, through research and registration of the particularities of the city and its environment, gave a complete picture at the local society and the appropriate authorities, making them to take responsibility and encouraging them to protect the city, setting as aim the future prosperity and having as measure the local singularity.

Λέξεις κλειδιά: Ενετοί, Λευκάδα, περιβάλλον, σοκάκια, ελαιώνας, κάστρο, λιμνοθάλασσα, αρχιτεκτονική.

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

-Εκπαιδευτικά:

- α) Είναι ελκυστικό θέμα για τα παιδιά, τα ευαισθητοποιεί σε θέματα περιβάλλοντος ενώ κινεί το ενδιαφέρον τους να αναζητήσουν, ανακαλύψουν, ενημερωθούν καλύτερα για τον τόπο τους.
- β) Η θεματική αφορά το περιβάλλον που ζούνε, επιτρέπει διεπιστημονική προσέγγιση και γίνεται αξιοποίηση διαφόρων ειδικοτήτων ενώ συγχρόνως προωθείται η συμπληρωματικότητα.
- γ) Η φύση του σχολείου (Μουσικό) δίνει δυνατότητα έκφρασης ιδιαίτερα για θέματα που περιέχουν και αισθητική διάσταση, όπως είναι η αρχιτεκτονική του τόπου και η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά.

-Επιστημονικά:

- α) Η σεισμικότητα της περιοχής δεν επιτρέπει άγνοια του θέματος δεδομένου ότι οι μαθητές βιώνουν συχνά το φαινόμενο αυτό καθώς και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον που ζουν.
- β) Το θέμα άπτεται μεγάλου εύρους επιστημονικών πεδίων όπως ιστορία, γεωγραφία, πολεοδομία, οικοσυστήματα, στοιχεία της φύσης, εθνικά, πολιτιστικά, κοινωνιολογικά κ.α.

- Κοινωνικά:

Περιλαμβάνει κοινωνική διαδρομή στο χώρο και στο χρόνο καθώς η Λευκάδα ως τόπος συνάντησης πολλών πολιτισμών διαμόρφωσε τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της που καθιστά επιτακτική την ανάγκη της διαφύλαξής του.

-Οικονομικά:

Η τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή έχει άμεση σχέση με το περιβάλλον και επιτάσσει την παρέμβαση στα πράγματα του τόπου ώστε να συμβαδίζουν Ανάπτυξη-Περιβάλλον-Λευκαδίτικο χρώμα.

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γνωστικοί:

- Υιοθετώντας διαθεματική προσέγγιση οι μαθητές να γνωρίσουν καλύτερα το φυσικό και δομημένο περιβάλλον του τόπου τους.
- Να κατανοήσουν ότι το περιβάλλον είναι μία πολυδιάστατη και πολύπλευρη πραγματικότητα, εξαρτώμενη από ποικίλες και διαφορετικές παραμέτρους. Βιωματική προσέγγιση βασικών περιβαλλοντικών εννοιών και διαδικασιών.
- Να αποκτήσουν γνώση για την ιστορία της πόλης τους, της αρχιτεκτονικής, των μνημείων της και να καταγράψουν τις δυνατότητες που προσφέρει.

Συναισθηματικοί:

- Να αποκτήσουν στάσεις και συμπεριφορές φιλικές προς το περιβάλλον και να αποκτήσουν οικολογική συνείδηση.
- Να αναπτύξουν αισθήματα ευθύνης και προσωπικής δέσμευσης.
- Να ευαισθητοποιηθούν για την ανάγκη σεβασμού στο περιβάλλον και την διατήρηση της παραδοσιακής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ψυχοκινητικοί:

- Η ενεργοποίηση των μαθητών θα βοηθήσει στην ανακάλυψη των κλίσεων, των ταλέντων και των δεξιοτήτων τους και στην αξιοποίησή τους για ανάπτυξη αυθεντικής δημιουργικότητας, ικανοποίηση αναγκών και ενδιαφερόντων.
- Καλλιέργεια ομαδικού και συνεργατικού πνεύματος στα παιδιά.
- Να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες να κάνουν προτάσεις, να συμμετέχουν στο σχεδιασμό τους και στη λήψη αποφάσεων.

3. ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Μέθοδος Project:
- Ο σεισμός της 14^{ης} Αυγούστου 2003 και οι ζημιές που προκάλεσε αποτέλεσαν την αφορμή για την επιλογή του θέματος. Οι μαθητές συζήτησαν διάφορα θέματα και κατέληξαν στο συγκεκριμένο. Χωρίστηκαν σε ομάδες και έγινε καταμερισμός των εργασιών. Η λήψη των αποφάσεων γίνονταν από όλη την ομάδα ύστερα από συζήτηση και ο ρόλος των εκπαιδευτικών ήταν καθαρά συμβουλευτικός και εμπνευστικός.
- Μελέτη Πεδίου:
- Περιπατήσαμε, ώρες εκτός σχολείου, στο ιστορικό κέντρο της πόλης και φωτογραφίσαμε τον ελαιώνα, τη λιμνοθάλασσα, τα σοκάκια και τα σπίτια (διατηρημένα ή που ήδη είχαν ξεκινήσει διαδικασίες αναπαλαίωσης). Έπειτα παρατηρήσαμε, μελετήσαμε και αναλύσαμε όλα τα δεδομένα που συλλέξαμε για να καταλήξουμε σε συμπεράσματα και να αποκτήσουν οι μαθητές εμπειρίες και γνώσεις του περιβάλλοντος.
- Περιβαλλοντικό Μονοπάτι:
- Έγινε χρήση των αισθήσεων για παρατήρηση ώστε να γνωρίσουμε και να εξοικειωθούμε με όλα τα στοιχεία του περιβάλλοντος της Λευκάδας. Βρεθήκαμε στον ελαιώνα και αισθανθήκαμε σαν μια μονάδα του οικοσυστήματος. Πήγαμε στη λιμνοθάλασσα και αντιληφθήκαμε τον πλούτο του υδροβιότοπου. Περιπατήσαμε στα σοκάκια και βιώσαμε την αίγλη της ιδιόμορφης ενετικής αρχιτεκτονικής.
- Επισκόπηση:
- Πήραμε συνεντεύξεις από κατοίκους και τοπικούς παράγοντες (κ. Νομάρχη). Επισκεφτήκαμε υπηρεσίες (Τμήμα Περιβάλλοντος) και βιβλιοθήκες (Χαραμόγλειο, Δημόσια Βιβλιοθήκη) και συλλέξαμε στοιχεία. Καλέσαμε στο σχολείο αντιπρόσωπο αρμόδιου με το θέμα μας φορέα (μέλος του συλλόγου αρχιτεκτόνων Λευκάδας). Εξετάσαμε τις απόψεις όσων ήρθαμε σε επαφή. Μελετήσαμε το υλικό και αξιοποιήσαμε τα αποτελέσματα της μελέτης.
- Μέθοδοι διερεύνησης αξιών:
- Προβληματίστηκαν πάνω σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και τις συνέπειες που θα έχει στο μέλλον για αυτούς και τις μετέπειτα γενιές μια ενδεχόμενη αλλαγή ή καταστροφή του ιστορικού κέντρου της Πόλης. Ο προβληματισμός αυτός οδηγεί στην καλλιέργεια αξιών στους μαθητές απέναντι στο περιβάλλον που ζουν.
- Οικολογικά παιχνίδια:
- Έγινε στο ΚΠΕ Ζακύνθου αναπαράσταση μιας σκηνής ενδεχόμενου σεισμού και οι μαθητές μπόρεσαν με αυθορμητισμό να βγάλουν τα συναισθήματά τους με αποτέλεσμα την απελευθέρωσή τους και την ανάπτυξη της επικοινωνίας μεταξύ τους (ομαδοσυνεργασία).
- Επικοινωνιακές μέθοδοι - Δραστηριότητες δημόσιας πληροφόρησης -
- Διαφημιστικές δραστηριότητες.
- Έγινε παρουσίαση του προγράμματός μας σε ανοιχτή εκδήλωση για την τοπική κοινωνία. Έγινε δημοσιοποίηση της εργασίας μας με αφίσα, γνωστοποιήθηκαν τα αποτελέσματα της εργασίας και οι προτάσεις μας με δίπτυχο που διανεμήθηκε στους παρευρισκόμενους στην εκδήλωση. Αναμεταδόθηκε σε τοπικό κανάλι η εκδήλωση. Τέλος, στα πλαίσια Δικτύου, αναρτήθηκε ταμπλώ στο ΚΠΕ Κόνιτσας με στοιχεία της εργασίας.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Φωτογράφιση πεδίου (σοκάκια, σπίτια):

Αφού χωρίστηκε το πεδίο σε τομείς, η κάθε ομάδα ανέλαβε να παρατηρήσει και να φωτογραφίσει σοκάκια και σπίτια του ιστορικού ιστού της πόλης αποτυπώνοντας έτσι την αρχιτεκτονική του τόπου.

Φωτογραφία 1

Επίσκεψη στο τμήμα Περιβάλλοντος της Νομαρχίας – άντληση πληροφοριών και λήψη χαρτών:
Επισκεφτήκαμε το τμήμα περιβάλλοντος της Νομαρχίας προκειμένου να ενημερωθούμε για τη σύσταση του υπεδάφους από γεωλογικής πλευράς, καθώς και για τα ρήγματα τα οποία παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αρχιτεκτονικής του τόπου. Από το τμήμα περιβάλλοντος προμηθευτήκαμε και αεροφωτογραφίες της πόλης του 1945, 1972, 1985.

Φωτογραφία 2

Επίσκεψη στη Νομαρχία Λευκάδας – συνέντευξη από το Νομάρχη κ. Χρήστο Λάζαρη:
Μέλη της ομάδας επισκέφθηκαν το Νομάρχη και πήραν συνέντευξη επικεντρώνοντας τις ερωτήσεις τους και το ενδιαφέρον τους στις ενέργειες και προθέσεις των αρχών του τόπου γύρω από τη διατήρηση του ιστορικού κέντρου της πόλης με απώτερο σκοπό την προώθηση καινοτόμων δράσεων προς όφελος των κατοίκων του νησιού.

Φωτογραφία 3

Συνέντευξη από κατοίκους της Πόλης που έχουν ασχοληθεί με την ιστορία του τόπου και μας παρέιχαν στοιχεία από ιδιωτικές συλλογές και έρευνες:
Άλλη ομάδα μαθητών επισκέφθηκε κατοίκους του νησιού που διατηρούν προσωπικά αρχεία και έχουν κάνει προσωπικές έρευνες, προκειμένου να ενημερωθούν για την ιστορική σημασία κάποιων ιδιαίτερων στοιχείων του τόπου με σκοπό την περαιτέρω αξιοποίησή τους.

Φωτογραφία 4

Ενημέρωση από την κ.α. Χαλκιοπούλου Κατερίνα, μέλος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Λευκάδας, και συζήτηση με όλη την ομάδα μέσα στην τάξη:

Καλέσαμε στο σχολείο την αρχιτέκτονα κ.α. Κατερίνα Χαλκιοπούλου για να μας ενημερώσει για τα κτίρια του ιστορικού κέντρου της Λευκάδας και να μας μεταφέρει τις απόψεις του αρχιτεκτονικού συλλόγου σχετικά με την αναπαλαίωση και αποκατάσταση των διατηρητέων κτιρίων.

Φωτογραφία 5

Συλλογή ιστορικών στοιχείων για τον ελαιώνα:

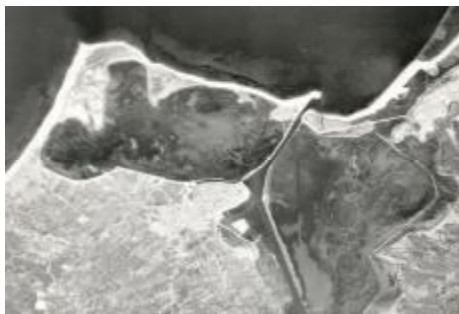
Επισκεφτήκαμε τη Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας και ανατρέχοντας στη σχετική βιβλιογραφία συλλέξαμε τα ιστορικά στοιχεία για τον ελαιώνα. Επιπλέον κατά τη διάρκεια μιας σχολικής εκδρομής περιηγήθηκαμε στο πεδίο και φωτογραφίσαμε τον ελαιώνα.

Φωτογραφία 6

Μελέτη χαρτών-αεροφωτογραφιών:

Η ομάδα μελέτησε τους χάρτες στους οποίους φαίνονται τα ρήγματα. Επίσης μέσα από τη μελέτη των αεροφωτογραφιών είδε τις αλλαγές που συντελέστηκαν τα τελευταία 40 χρόνια.

Φωτογραφία 7

Συλλογή στοιχείων για την αρχιτεκτονική των σπιτιών (μπρατσόλια, ποντελάρισμα)

Επισκεφτήκαμε τη Χαραμόγλειο Βιβλιοθήκη και τη Δημόσια Βιβλιοθήκη για να βρούμε στοιχεία σχετικά με την αντισεισμική κατασκευή των σπιτιών του τόπου τα οποία και συγκρίναμε με τις φωτογραφίες που βγάλαμε.

Φωτογραφία 8

Επίσκεψη στο ΚΠΕ Ζακύνθου:

Όλη η ομάδα επισκέφτηκε σε τριήμερη εκπαιδευτική εκδρομή το ΚΠΕ Ζακύνθου για να ενημερωθεί για το πρόγραμμα «Ο σεισμός σαν φαινόμενο - επιπτώσεις - μέτρα προστασίας», δεδομένου ότι η Λευκάδα είναι μια σεισμογενής περιοχή και έγινε συσχετισμός με τη σεισμική δραστηριότητα της Ζακύνθου.

Φωτογραφία 9

5. ΔΡΑΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Αποστολή μηνύματος μέσω της στάμπας που τυπώθηκε σε μπλουζάκια και φόρεσε η ομάδα στην κεντρική εκδήλωση:

Προσπαθήσαμε να περάσουμε στη συνείδηση της τοπικής κοινωνίας το μήνυμα που τυπώσαμε και στα μπλουζάκια μας: «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ».

Φωτογραφία 10

Έκδοση δίπτυχου και αφίσας καθώς και τοιχοκόλληση της:

Η αφίσα είχε φωτογραφίες αντιπροσωπευτικές του ιστορικού κέντρου ενώ στο δίπτυχο αναφέρονταν τα χαρακτηριστικά της πόλης και οι προτάσεις μας.

Το δίπτυχο διανεμήθηκε σε όλους τους παρευρισκόμενους στην εκδήλωση και η αφίσα τοιχοκολλήθηκε εκτός από τα σχολεία και τις υπηρεσίες σε όλα τα καιρία σημεία της πόλης.

Φωτογραφία 11

Φωτογραφία 12

Παρουσίαση του Προγράμματος σε Κεντρική Εκδήλωση στις 15/5/2006:

Παρουσιάσαμε το Πρόγραμμά μας σε ανοιχτή εκδήλωση που έγινε για την τοπική κοινωνία όπου παρίσταντο και οι αρχές του τόπου.

Φωτογραφία 13

Φωτογραφία 14

Δημοσίευση της Εργασίας στην ημερήσια τοπική εφημερίδα <<ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ>>

Αναμετάδοση της εκδήλωσης από το τοπικό κανάλι <<STUDIO LEFKATAS>>

Δημοσιεύτηκε η εργασία μας σε τοπική εφημερίδα και αναμεταδόθηκε από τοπικό κανάλι.

Φωτογραφία 15

Φωτογραφία 16

6. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Αρχική αξιολόγηση (Διερεύνηση)

Project, επισκόπηση, συζήτηση, αυτοαναφορά:

Ανίχνευση γνώσεων, στάσεων, δεξιοτήτων των μαθητών και των συνθηκών εφαρμογής των προτάσεων. Ευαισθητοποίηση των μαθητών. Αναφορά στην επιλογή του θέματος, της μεθοδολογίας, των στόχων, στο σχεδιασμό υλοποίησης, σχεδιασμό αξιολόγησης.

- Διαμορφωτική αξιολόγηση

Project, brainstorming, επισκόπηση, παιχνίδια, συζήτηση, γραπτές απόψεις, αυτοαναφορά, συνεντεύξεις:

Αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος που στοχεύει στη βελτίωσή του. Εκτίμηση της πορείας του προγράμματος, της συμμετοχής των μαθητών, των δυσκολιών που θα προκύψουν. Διόρθωση λαθών και αδυναμιών, συμπλήρωση παραλήψεων και επανασχεδιασμός, όπου αυτό απαιτείται, επανακαθορισμός στόχων, βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

- Τελική αξιολόγηση

Project, επισκόπηση, διάλογος:

Αυτοκριτική διαλεκτική αξιολόγηση που θα εκτιμήσει τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, το βαθμό επίτευξης των στόχων του προγράμματος καθώς επίσης και τις γνώσεις, στάσεις, ικανότητες που οι μαθητές διαμόρφωσαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης.

Εξαγωγή συμπερασμάτων.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι μαθητές ασκήθηκαν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η ελευθερία έκφρασης εξασφάλισε την γνωστική και συναισθηματική ανατροφοδότηση της δράσης τους. Ανέπτυξαν κριτική σκέψη και καλλιέργησαν δεξιότητες στην επίλυση προβλημάτων. Ήρθαν σε επαφή με ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας και αντάλλαξαν εμπειρίες και απόψεις. Ανέπτυξαν ερευνητική δραστηριότητα και έμαθαν να συνεργάζονται ως άτομα μιας ομάδας. Εξασκήθηκαν στην ανάγνωση χαρτών και αεροφωτογραφιών. Γενικότερα έμαθαν να χρησιμοποιούν εποπτικό υλικό και να επεξεργάζονται δεδομένα με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Ήρθαν σε επαφή με τον τόπο τους και την ιστορία του. Γνώρισαν την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική των σπιτιών και αντιλήφθηκαν το λόγο ύπαρξης (σε συνάρτηση με τη σεισμική δραστηριότητα) της συγκεκριμένης τεχνικής δόμησής τους. Επίσης ένοιωσαν έντονη την ανάγκη να παρεμβαίνουν και να συμβάλλουν με κάθε τρόπο στη διόρθωση των κακώς κειμένων του τόπου τους. Κατέθεσαν ουσιαστικές προτάσεις για το περιβάλλον της πόλης και την βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Μέσω της δημοσίευσης της εργασίας σε ανοιχτή εκδήλωση και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης κατάφεραν να ευαισθητοποιήσουν την τοπική κοινωνία και ένιωσαν τη σημασία και την αναγκαιότητα να δρουν ως ενεργοί πολίτες. Το πρόγραμμα και οι πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν, θα συμβάλλουν στην διεύρυνση του προβληματισμού και τη διάδοση εναλλακτικής άποψης και στάσης.

Η διαδικασία έδωσε και σε μας νέες διαστάσεις στον εκπαιδευτικό μας ρόλο. Προσεγγίσαμε από διαφορετική σκοπιά τα παιδιά, γίναμε μια ομάδα, συνεργαστήκαμε και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι όλοι οι μαθητές έχουν δυνατότητες να προσφέρουν στον εαυτό τους, στο σχολείο και στην κοινωνία γενικότερα αρκεί να τους δοθούν οι ευκαιρίες και τα κατάλληλα ερεθίσματα.

Γενικότερα θεωρούμε ότι πετύχαμε:

- Ανάδειξη των δυνατοτήτων αειφορικής ανάπτυξης (ήπιες και εναλλακτικές μορφές τουρισμού).
- Συνειδητοποίηση ότι οι νέοι της τοπικής κοινωνίας μπορούν να μείνουν στον τόπο τους, γνωρίζοντας την ιστορία του και τις επαγγελματικές του δυνατότητες.
- Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την αναγκαιότητα προστασίας του περιβάλλοντος και της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της πόλης μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ροντογιάννη Π. Γ., *Σεισμολόγιο Λευκάδας 1469-1971*.
2. Ροντογιάννη Π. Γ., *Ιστορία της Νήσου Λευκάδος*.
3. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 1994, *Γιορτές Λόγου και Τέχνης στη Λευκάδα*.
4. Μαχαιράς Κ., *Ελαιόδεντρα. Η Λευκάς επί Ενετοκρατίας 1684 -1797*.
5. Λαμπρινού Μ., *Αμαξική: Ένα Μεσαιωνικό προάστιο γίνεται πρωτεύουσα της Λευκάδας* ΣΤ Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997..
6. Τουλιάτος Π., *Συμπεριφορά στη σεισμική καταπόνηση των ιστορικών παραδοσιακών κατασκευών. Ιστορικές αντισεισμικές κατασκευές στην Ελλάδα*
7. Μαλακάση Δ., 2000, *Τα παλιά σπίτια της Λευκάδας*, Fagotto, Θρόισμα.
8. *Φ.Ε.Κ.103/1982*
9. *Φ.Ε.Κ.95/1992*